

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XII — Nr. 316

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 7 iulie 2000

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI	
2.	— Regulament privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit.....	1-3
2.	— Norme metodologice pentru aplicarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 2/2000 privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit.....	4-15

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

REGULAMENT

privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit

În temeiul art. 26 alin. (2) lit. a) și al art. 50 din Legea nr. 101/1998 privind Statutul Băncii Naționale a României, precum și al art. 38 alin. 1 și al art. 45 lit. e) din Legea bancară nr. 58/1998 și având în vedere prevederile Planului de conturi pentru societățile bancare și normele metodologice de utilizare a acestuia, aprobate prin Ordinul ministrului de stat, ministrul finanțelor, și al guvernatorului Băncii Naționale a României nr. 1.418/344/1997, cu modificările ulterioare, precum și ale Normelor Băncii Naționale a României nr. 8/1999 privind limitarea riscului de credit al băncilor,

Banca Națională a României emite prezentul regulament.

I. Dispoziții generale

Art. 1. — Prezentul regulament se aplică băncilor, persoane juridice române, și reglementează:

- clasificarea creditelor acordate clienței din sectorul nebanca;
- clasificarea creditelor acordate altor bănci și a plasamentelor constituite la acestea;

— constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit.

Art. 2. — Noțiunile *credit* și *plasament* au semnificațiile prevăzute la art. 1 lit. e), respectiv lit. f), din Normele metodologice ale Băncii Naționale a României nr. 2/2000 pentru aplicarea prezentului regulament.

De asemenea, expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *serviciul datoriei* — capacitatea debitorului de a-și onora datoria la scadență, exprimată ca număr de zile de întârziere la plată de la data scadenței;

b) *inițiere de proceduri judiciare* — cel puțin una dintre următoarele măsuri luate în scopul recuperării creanțelor:

1. față de debitor:

— acceptarea de către instanță a cererii introductive depuse de bancă, de un terț sau de debitorul însuși pentru declanșarea procedurii de reorganizare judiciară sau a procedurii de faliment;

— declanșarea procedurii de executare silită a patrimoniului în cazul persoanelor fizice;

2. față de contract:

— investiția cu formulă executorie a contractului de credit, precum și a contractelor de garanție, dacă este cazul;

— investiția cu formulă executorie a hotărârii judecătorești definitive ce dispune asupra contractului de credit, precum și a contractelor de garanție, dacă este cazul, sau asupra contractului de plasament.

II. Clasificarea creditelor și plasamentelor

Art. 3. — Creditele și plasamentele se clasifică în următoarele categorii:

— standard;

— în observație (numai pentru creditele acordate clienților din sectorul nebanca);

— substandard;

— îndoielnic;

— pierdere.

Art. 4. — Clasificarea creditelor și plasamentelor se face prin aplicarea simultană a următoarelor criterii:

— serviciul datoriei;

— inițierea de proceduri judiciare.

Correspondența dintre categoriile de clasificare și criterii este prevăzută în tabelele nr. 1 și 2 din anexă.

Art. 5. — Creditele acordate unui debitor și/sau plasamentele constituite la acesta se încadrează într-o singură categorie de clasificare pe baza principiului declasării prin contaminare, respectiv prin luarea în considerare a celei mai slabe dintre categoriile individuale de clasificare.

III. Determinarea necesarului de provizioane specifice de risc de credit

Art. 6. — Pentru determinarea necesarului de provizioane specifice de risc de credit aferent unui credit sau unui plasament se vor parcurge următoarele etape:

1. încadrarea creditului sau a plasamentului în categoriile de risc de credit corespunzătoare prin aplicarea prevederilor art. 3 din Normele Băncii Naționale a României nr. 8/1999 privind limitarea riscului de credit al băncilor referitoare la încadrarea în categorii de risc de credit a elementelor de activ din bilanț, precum și a celor din afara bilanțului, asimilate acestora;

2. determinarea bazei de calcul pentru provizioanele specifice de risc de credit prin totalizarea sumelor evidențiate în rubricile corespunzătoare gradelor de risc de credit, astfel:

2.1. neponderate în funcție de gradul de risc de credit — în cazul unui credit sau al unui plasament clasificat în categoria „pierdere“;

2.2. ponderate în funcție de gradul de risc de credit — în cazul unui credit sau al unui plasament clasificat în una dintre celelalte categorii de clasificare prevăzute;

3. aplicarea coeficientului de provizionare asupra bazei de calcul obținute; corespondența dintre categoriile de

clasificare și coeficienții de provizionare este prevăzută în tabelul nr. 3 din anexă.

IV. Constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit

Art. 7. — Constituirea de provizioane specifice de risc de credit se referă la crearea acestora și se va realiza prin includerea pe cheltuieli a sumei reprezentând nivelul necesarului de provizioane specifice de risc de credit.

Art. 8. — Regularizarea provizioanelor specifice de risc de credit se referă la modificarea nivelului existent al acestora, în vederea restabilirii egalității între nivelul existent și cel al necesarului, și se va realiza prin includerea pe cheltuieli sau prin reluarea pe venituri a sumei reprezentând diferența dintre nivelul existent în sold al provizioanelor specifice de risc de credit și nivelul necesarului.

Art. 9. — Utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit se referă la anularea provizioanelor specifice de risc de credit în cazul realizării riscului de credit și se va realiza prin reluarea pe venituri a sumei reprezentând nivelul existent în sold al provizioanelor specifice de risc de credit aferente creditelor și/sau plasamentelor care se scot în afara bilanțului.

Art. 10. — Băncile vor constitui și/sau vor regulariza lunar provizioanele specifice de risc de credit aferente creditelor și plasamentelor evidențiate în sold la finele lunii respective prin includerea pe cheltuielile și/sau prin reluarea pe veniturile lunii pentru care se face raportarea, indiferent de rezultatul financiar al perioadei înregistrat de bancă.

Art. 11. — Băncile vor constitui, regulariza și utiliza provizioanele specifice de risc de credit, utilizând moneda de exprimare a creditelor și/sau a plasamentelor pe care le corectează.

Art. 12. — Băncile vor proceda la scoaterea în afara bilanțului a tuturor sumelor aferente unui credit sau unui plasament în următoarele cazuri:

1. cel puțin una dintre sumele respective înregistrează un serviciu al datoriei mai mare de 360 de zile;

2. s-a investit cu formulă executorie:

— contractul de credit, precum și contractele de garanție, dacă este cazul;

— hotărârea judecătorească definitivă ce dispune asupra contractului de credit, precum și asupra contractelor de garanție, dacă este cazul, sau asupra contractului de plasament;

3. s-a declanșat procedura de executare silită a patrimoniului în cazul persoanelor fizice;

4. s-a declanșat procedura de reorganizare judiciară sau procedura de faliment împotriva debitorului.

Art. 13. — Operațiunile de scoatere în afara bilanțului, efectuate în cursul lunii ca urmare a îndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 12, vor fi precedate, în fiecare caz, de încadrarea sumelor respective în categoria „pierdere“ și de constituirea sau de regularizarea, după caz, a provizioanelor specifice de risc de credit.

Art. 14. — La data intrării în vigoare a prezentului regulament se abrogă Normele Băncii Naționale a României nr. 3/1994 privind clasificarea creditelor și constituirea provizioanelor specifice de risc, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 22 martie 1994, Normele Băncii Naționale a României nr. 14/1995 privind utilizarea provizioanelor specifice de risc de către societățile bancare, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 208 din 8 septembrie 1995, Circulara Băncii Naționale a României nr. 6/1999 privind constituirea de către bănci, persoane juridice române, de provizioane specifice de risc pentru dobânzile neîncasate la scadență, precum și pentru

unele categorii de credite acordate și plasamente constituite la alte bănci, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 175 din 26 aprilie 1999, precum și orice alte dispoziții contrare.

De asemenea, la data intrării în vigoare a prezentului regulament se modifică și se completează prevederile Normelor Băncii Naționale a României nr. 7/1998 privind evidențierea în contabilitatea băncilor a creditelor și dobânzilor aferente contractelor de credit investite cu

formulă executorie, precum și a bunurilor mobile și imobile, dobândite ca urmare a executării silite a creanțelor, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 425 din 11 noiembrie 1998.

Art. 15. — Nerespectarea prezentului regulament atrage aplicarea sancțiunilor și/sau a măsurilor prevăzute la art. 69 și, respectiv, la art. 70 din Legea nr. 58/1998.

Art. 16. — Prezentul regulament intră în vigoare pe data de 1 octombrie 2000.

**GUVERNATORUL BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI,
EMIL IOTA GHIZARI**

București, 7 aprilie 2000.

Nr. 2.

ANEXĂ

Tabelul nr. 1 — Criterii de încadrare pe categorii de clasificare a *creditelor*, pentru sectorul nebanca

Inițiere de proceduri judiciare Serviciul datoriei	s-au inițiat proceduri judiciare	nu s-au inițiat proceduri judiciare
maximum 15 zile	pierdere	standard
16 — 30 de zile	pierdere	în observație
31 — 60 de zile	pierdere	substandard
61 — 90 de zile	pierdere	îndoielnic
minimum 91 de zile	pierdere	pierdere

Tabelul nr. 2 — Criterii de încadrare pe categorii de clasificare a *creditelor și plasamentelor*, pentru sectorul banca

Inițiere de proceduri judiciare Serviciul datoriei	s-au inițiat proceduri judiciare	nu s-au inițiat proceduri judiciare
maximum 3 zile	pierdere	standard
4 — 15 zile	pierdere	substandard
16 — 30 de zile	pierdere	îndoielnic
minimum 31 de zile	pierdere	pierdere

Tabelul nr. 3 — Coeficienți de provizionare aferenți categoriilor de clasificare

Categorii de clasificare	Coeficientul
standard	0
în observație	0,05
substandard	0,2
îndoielnic	0,5
pierdere	1

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

NORME METODOLOGICE
pentru aplicarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 2/2000
privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și constituirea, regularizarea
și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit

În temeiul art. 26 alin. (2) lit. a) și al art. 50 din Legea nr. 101/1998 privind Statutul Băncii Naționale a României, precum și al art. 38 alin. 1 și al art. 45 lit. e) din Legea bancară nr. 58/1998 și având în vedere prevederile Planului de conturi pentru societățile bancare și normele metodologice de utilizare a acestuia, aprobate prin Ordinul ministrului de stat, ministrul finanțelor, și al guvernatorului Băncii Naționale a României nr. 1.418/344/1997, cu modificările ulterioare, precum și ale Normelor Băncii Naționale a României nr. 8/1999 privind limitarea riscului de credit al băncilor,

Banca Națională a României emite prezentele norme metodologice.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — În înțelesul prezentelor norme metodologice, expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *țările din categoria A* și, respectiv, *țările din categoria B* — au semnificația prevăzută la art. 1 lit. a) și b) din Normele Băncii Naționale a României nr. 8/1999 privind limitarea riscului de credit al băncilor;

b) *entitate de risc* — are semnificația prevăzută la art. 1 lit. m) din Normele Băncii Naționale a României nr. 8/1999;

c) *entitate de risc potențială* — persoană fizică sau entitate, cu sau fără personalitate juridică, care devine *entitatea de risc* aferentă elementului de activ rezultat ca urmare a executării unei garanții, în cazul realizării riscului de credit al unui element de activ, din bilanț sau din afara bilanțului, garantat; *entitatea de risc potențială* este reprezentată de emitentul titlurilor primite în garanție sau de garant.

Exemplu: în cazul unui credit garantat cu titluri *entitatea de risc potențială* va fi emitentul titlurilor respective, avându-se în vedere că în cazul realizării riscului de credit banca va include în activul său, în urma executării garanțiilor, titlurile respective pentru care *entitatea de risc* va fi emitentul acestora;

d) *principal* — sumele avansate de bancă debitorilor sub forma capitalului împrumutat, inclusiv cele care s-ar putea încadra în această categorie în cazul în care devin exigibile obligațiile băncii din angajamentele de finanțare și din cele de garantare asumate de aceasta, precum și depozitele plasate la alte bănci;

e) *credite* — categoriile de credite ce vor fi clasificate în funcție de serviciul datoriei și de inițierea procedurilor judiciare, sistematizate din punct de vedere al cerinței privind constituirea de provizioane specifice de risc de credit, al apartenenței *entității de risc* la sectorul bancar, precum și al structurării, după caz, în *principal* și *dobândă*, astfel:

1. *credite* care nu fac obiectul constituirii de provizioane specifice de risc de credit:

1.1. *credite* acordate clienței din sectorul nebanca

1.1.1. *principal*

- 90311 — Garanții imobiliare
- 90312 — Deschideri de credite documentare
- 90319 — Alte deschideri de credite confirmate
- 9032 — Acceptări sau angajamente de plată
- 9039 — Alte angajamente în favoarea clienței
- 91311 — Cauțiuni imobiliare
- 91312 — Cauțiuni administrative și fiscale

- 91313 — Garanții financiare
- 91314 — Garanții de rambursare a creditelor acordate de alte bănci
- 9139 — Alte garanții date pentru clientelă
- 9591 — Alte angajamente date (extras)
- 981 — Angajamente îndoielnice (extras)

1.2. *credite* acordate băncilor

1.2.1. *principal*

- 901 — Angajamente în favoarea altor bănci
- 9111 — Confirmări de deschideri de credite documentare
- 9112 — Acceptări de plată
- 9119 — Alte garanții date altor bănci
- 9591 — Alte angajamente date (extras)
- 981 — Angajamente îndoielnice (extras)

2. *credite* care fac obiectul constituirii de provizioane specifice de risc de credit:

2.1. *credite* acordate clienței din sectorul nebanca

2.1.1. *principal*

- 20111 — Scont și operațiuni asimilate
- 20112 — Factoring
- 20119 — Alte creanțe comerciale
- 20211 — Vânzări în rate
- 20212 — Credite acordate persoanelor fizice
- 20213 — Diferențe de rambursat legate de utilizarea cărților de plată
- 20214 — Utilizări din deschideri de credite permanente
- 20215 — Credit global de exploatare
- 20216 — Credite pentru finanțarea stocurilor
- 20217 — Credite garantate cu valori financiare
- 20218 — Credite acordate importatorilor
- 20219 — Alte credite de trezorerie
- 20311 — Credite garantate cu creanțe asupra străinătății
- 20312 — Credite furnizori
- 20313 — Credite comerciale acordate nerezidenților
- 20319 — Alte credite pentru export
- 2041 — Credite pentru echipament
- 2051 — Credite investitori
- 2052 — Credite promotori
- 2061 — Alte credite acordate clienței
- 2311 — Credite de pe o zi pe alta acordate clienței financiare

- 2312 — Credite la termen acordate clienței financiare
- 2411 — Valori primite în pensiuene de pe o zi pe alta
- 2412 — Valori primite în pensiuene la termen
- 2511 — Conturi curente (sold debitor)
- 2811 — Creanțe restante (extras)
- 2821 — Creanțe îndoielnice (extras)

2.1.2. dobândă

- 2017 — Creanțe atașate
- 2027 — Creanțe atașate
- 2037 — Creanțe atașate
- 2047 — Creanțe atașate
- 2057 — Creanțe atașate
- 2067 — Creanțe atașate
- 2317 — Creanțe atașate
- 2417 — Creanțe atașate
- 25171 — Creanțe atașate
- 2812 — Dobânzi restante (extras)
- 2817 — Creanțe atașate (extras)
- 2822 — Dobânzi îndoielnice (extras)
- 2827 — Creanțe atașate (extras)

2.2. credite acordate băncilor

2.2.1. principal

- 1411 — Credite de pe o zi pe alta acordate băncilor
- 1412 — Credite la termen acordate băncilor
- 1413 — Credite financiare acordate băncilor
- 1511 — Valori primite în pensiuene de pe o zi pe alta
- 1512 — Valori primite în pensiuene la termen
- 1811 — Creanțe restante (extras)
- 1821 — Creanțe îndoielnice (extras)

2.2.2. dobândă

- 1417 — Creanțe atașate
- 1517 — Creanțe atașate
- 1812 — Dobânzi restante (extras)
- 1817 — Creanțe atașate (extras)
- 1822 — Dobânzi îndoielnice (extras)
- 1827 — Creanțe atașate (extras);

f) *plasamente* — categoriile de plasamente ce vor fi clasificate în funcție de serviciul datoriei și de inițierea procedurilor judiciare, sistematizate din punct de vedere al cerinței privind constituirea de provizioane specifice de risc de credit, al apartenenței *entității de risc* la sectorul bancar, precum și al structurării, după caz, în *principal* și *dobândă*, astfel:

1. *plasamente* care fac obiectul constituirii de provizioane specifice de risc de credit:

1.1. plasamente constituite la bănci

1.1.1. principal

- 1311 — Depozite la vedere la bănci
- 1312 — Depozite la termen la bănci
- 1811 — Creanțe restante (extras)
- 1821 — Creanțe îndoielnice (extras)

1.1.2. dobândă

- 1317 — Creanțe atașate (extras)
- 1812 — Dobânzi restante (extras)

- 1817 — Creanțe atașate (extras)
- 1822 — Dobânzi îndoielnice (extras)
- 1827 — Creanțe atașate (extras);

g) *garanții* — următoarele categorii de garanții care, în conformitate cu prevederile Normelor Băncii Naționale a României nr. 8/1999, pot diminua expunerea brută:

1. garanții personale — se referă la garanții furnizate de terți (de exemplu: cautiunea, avalul etc.);

2. garanții reale — se referă la bunuri corporale sau necorporale primite în garanție pentru operațiunile realizate cu alte bănci sau cu clientela din sectorul nebanca (de exemplu: ipoteca, gajul cu deposedare inclusiv depozitul colateral, gajul fără deposedare etc.);

3. garanții intrinseci — se referă la garanții incluse în caracteristicile operațiunii înseși și care nu fac obiectul înregistrării în posturile din afara bilanțului (de exemplu: valori primite în pensiuene simplă, titluri primite în pensiuene livrată etc.); băncile vor înregistra garanțiile intrinseci în contul de evidență tehnico-operativă 9981 — Alte valori primite;

4. calitatea *entității de risc* — se referă la drepturile pe care banca le are asupra patrimoniului *entității de risc*, fiind considerată ca garanție implicită pentru orice operațiune (de exemplu: dreptul de gaj general asupra ansamblului bunurilor corporale și necorporale ale unui client în calitate de creditor chirografar, drepturi patrimoniale în calitate de acționar etc.).

În scopul stabilirii bazei de calcul pentru constituirea și/sau regularizarea provizioanelor specifice de risc de credit, garanțiile primite, respectiv de tipul garanțiilor reale, personale și intrinseci, operațiunile în urma cărora rezultă aceste garanții fiind denumite în continuare *operațiuni de acceptare de garanții*, sunt sistematizate din punct de vedere al tipurilor de garanții, precum și al modului de evidențiere a acestora, astfel:

1. garanții personale și reale:

1.1. din bilanț

- 1323 — Depozite colaterale ale băncilor [extras¹⁾]
- 25331 — Depozite pentru deschiderea de acreditive
- 25332 — Depozite pentru emiterea de scrisori de garanție
- 25336 — Alte depozite colaterale [extras¹⁾]

1.2. din afara bilanțului

- 912 — Cauțiuni, avaluri și alte garanții primite de la bănci
- 9141 — Garanții primite de la organismele administrației publice și de la cele asimilate
- 9142 — Garanții primite de la societăți de asigurare și capitalizare
- 9143 — Garanții primite de la clientela financiară
- 9144 — Ipoteci imobiliare
- 9145 — Gajuri cu deposedare
- 9146 — Gajuri fără deposedare
- 9149 — Alte garanții primite de la clientelă
- 952 — Titluri primite în garanție
- 9592 — Alte angajamente primite [extras²⁾]

2. garanții intrinseci:

2.1. din evidența tehnico-operativă

- 9981 — Alte valori primite (extras);

¹⁾ Se referă la depozitele constituite în scop de garantare, asociate operațiunilor de *credit*, și nu la cele constituite pentru efectuarea unor plăți ulterioare determinate.

²⁾ Se referă la angajamentele de garantare primite, asociate operațiunilor de *credit*.

h) *provizioane specifice de risc de credit* — provizioanele care sunt constituite de bănci în scopul acoperirii unor pierderi potențiale din *credite* și *plasamente*, sistematizate din punct de vedere al categoriilor de active pe care le rectifică, precum și al structurării, în *principal* și dobândă, a categoriei de active rectificate, astfel:

1. aferente *creditelor* acordate clienței din sectorul nebanancar:

1.1. aferente *principalului*

2911 — Provizioane specifice de risc de credit (extras)

1.2. aferente *dobânzii*

2912 — Provizioane specifice de risc de dobândă (extras)

2. aferente *creditelor* acordate băncilor:

2.1. aferente *principalului*

1911 — Provizioane specifice de risc de credit (extras)

2.2. aferente *dobânzii*

1912 — Provizioane specifice de risc de dobândă (extras)

3. aferente *plasamentelor* constituite la bănci:

3.1. aferente *principalului*

1911 — Provizioane specifice de risc de credit (extras)

3.2. aferente *dobânzii*

1912 — Provizioane specifice de risc de dobândă (extras).

CAPITOLUL II

Precizări în scopul aplicării prevederilor Normelor Băncii Naționale a României nr. 8/1999 pentru *credite* și *plasamente*, în calitatea lor de elemente de activ din bilanț și/sau din afara bilanțului

Art. 2. — Pentru încadrarea elementelor de activ din bilanț sau din afara bilanțului [asimilate celor de activ din bilanț prin aplicarea prevederilor art. 3 lit. g) din Normele Băncii Naționale a României nr. 8/1999], într-o categorie de risc de credit în conformitate cu criteriile prezentate în anexa nr. 1 a) la Normele Băncii Naționale a României nr. 8/1999 se vor lua în considerare următoarele sistematizări ale elementelor informaționale prevăzute (sau pe baza cărora se determină cele prevăzute) de criteriile menționate:

a) la nivelul unui element de activ din bilanț sau din afara bilanțului:

1. categoria în care se încadrează: numerar/valori din aur, metale și pietre prețioase/cecuri/alte valori/venituri de primit/alte creanțe (altele decât cecurile, alte valori și venituri de primit)/alte active (altele decât cele enumerate);
— pentru categoria „alte creanțe“:

1.1. caracteristica: creanța respectivă reprezintă/nu reprezintă element de activ dedus din fondurile proprii;

1.2. caracteristica: creanța respectivă este/nu este credit;

1.3.*) moneda de exprimare [în funcție de aceasta se determină caracteristicile prevăzute la pct. 1.6 și la lit. c) pct. 1.4];

1.4.*) moneda de finanțare — moneda în care se face rambursarea de către debitor [în funcție de aceasta se determină caracteristicile prevăzute la pct. 1.6 și la lit. c) pct. 1.4];

1.5.*) data scadenței (pe baza acesteia se determină caracteristica prevăzută la pct. 1.3);

1.6.*) codul *entității de risc* [prin intermediul acestuia se regăsesc caracteristicile prevăzute la pct. 1*) liniuța a doua];

— pentru categoria „alte active“:

1.1. caracteristica: activul respectiv reprezintă/nu reprezintă element de activ dedus din fondurile proprii;

1*) elemente informaționale determinate în funcție de cele prevăzute la pct. 1:

— caracteristica calculată pe baza datei scadenței:

1.3. perioada rămasă până la data scadenței: maximum un an/mai mare de un an/nedeterminată (valoarea „nedeterminată“ corespunde cazului în care data scadenței a fost depășită);

— caracteristici aferente *entității de risc*:

1.4. categoria în care se încadrează: administrație centrală/administrație regională sau locală/bancă centrală/bancă comercială/comunitate europeană/bancă de dezvoltare multilaterală/Banca Europeană de Investiții/persoană fizică/altă entitate economică din sectorul nebanancar;

1.5. categoria țării de origine: *țară din categoria A/țară din categoria B/România*;

1.6.*) moneda națională [în funcție de aceasta se determină caracteristicile prevăzute la pct. 1.6 și la lit. c) pct. 1.4];

— caracteristica de echivalență între monede:

1.6. următoarele monede sunt/nu sunt echivalente:

— moneda de exprimare;

— moneda de finanțare;

— moneda națională a *entității de risc*;

b) la nivelul unei *operațiuni de acceptare de garanții*, asociată unuia sau mai multor elemente de activ din bilanț și/sau din afara bilanțului, care au rezultat din aceeași operațiune (de exemplu: contract de garanție accesoriu unui contract aferent unei operațiuni de acordare de credit din derularea căreia au rezultat sume privind partea neutilizată, partea utilizată, creanțe atașate, creanțe restante etc.):

1. categoria în care se încadrează: depozite colaterale/titluri/certificate de depozit și instrumente similare/ipotecii/garanții personale/alte garanții (altele decât cele enumerate);

— pentru categoria „depozite colaterale“:

1.1. caracteristica: depozitul colateral a fost/nu a fost plasat la banca însăși;

— pentru categoria „titluri“:

1.1.*) codul *entității de risc potențiale* [prin intermediul acestuia se regăsesc caracteristicile prevăzute la pct. 1*) prima liniuță];

— pentru categoria „certificate de depozit și instrumente similare“:

1.1. caracteristica: certificatul de depozit sau instrumentul similar a fost/nu a fost emis de banca însăși;

*) Va fi luat în considerare împreună cu numerotarea și indică o relație între elemente informaționale numerotate astfel; de asemenea, în cazul elementelor informaționale corespunzătoare punctelor al căror format este alcătuit din două cifre și asterisc, acesta indică faptul că elementele informaționale respective nu se regăsesc direct în criteriile cuprinse în anexa nr. 1, ci stau la baza determinării unora dintre caracteristicile care se regăsesc în aceste criterii.

1.2. caracteristica: certificatul de depozit sau instrumentul similar a fost/nu a fost încredințat băncii înseși;
— pentru categoria „ipotecii“:

1.1. caracteristica: imobilul ipotecat este/nu este locuință;

1.2. caracteristica: rangul ipotecii instituite în favoarea băncii este/nu este superior în raport cu rangurile ipotecilor instituite în favoarea altor creditori;

1.3. caracteristica: imobilul este/nu este ocupat de debitor;

1.4. caracteristica: imobilul va fi/nu va fi ocupat de debitor;

1.5. caracteristica: imobilul este/nu este dat cu chirie de debitor;

— pentru categoria „garanții personale“ (garanțiile personale evidențiate în contabilitate au caracter expres și irevocabil):

1.1.*) codul *entității de risc potențiale* [prin intermediul acestuia se regăsesc caracteristicile prevăzute la pct. 1*) prima liniuță];

1.3. caracteristica: garanția are/nu are caracter necondiționat;

1.*) elemente informaționale determinate în funcție de cele prevăzute la pct. 1:

— caracteristici aferente *entității de risc potențiale*: sunt identice cu cele aferente *entității de risc*, prevăzute la lit. a) pct. 1*) liniuța a doua:

1.1. categoria în care se încadrează;

1.2. categoria țării de origine;

1.3.*) moneda națională [în funcție de aceasta se determină caracteristica prevăzută la lit. c) pct. 1.4];

c) la nivelul unui element de activ din bilanț sau din afara bilanțului, încadrat în categoria „alte creanțe“ și care are asociată o garanție din categoria „garanții personale“:

— caracteristica de echivalență între monede:

1.4. următoarele monede sunt/nu sunt echivalente:

— moneda de exprimare;

— moneda de finanțare;

— moneda națională a *entității de risc*;

— moneda națională a *entității de risc potențiale*;

d) la nivelul tuturor criteriilor prevăzute în anexa nr. 1 a) la Normele Băncii Naționale a României nr. 8/1999 — sistematizarea acestora este prevăzută în anexa nr. 1 la prezentele norme metodologice. În legătură cu anexa menționată se vor avea în vedere următoarele:

— pentru variantele care nu se regăsesc în tabelul prevăzut în anexă gradul de risc de credit atribuit va avea valoarea 100%;

— rubricile marcate cu „X“ reprezintă caracteristici ale căror valori nu sunt determinate (în sensul că, în cazul în speță, caracteristica respectivă fie nu are relevanță și, ca urmare, nu este necesară determinarea unei valori pentru aceasta, fie înregistrează chiar valoarea „nedeterminat“).

CAPITOLUL III

Măsuri pentru clasificarea creditelor și a plasamentelor, precum și pentru provizionarea acestora; cerințe de raportare

Art. 3. — În vederea clasificării *creditelor* și a *plasamentelor*, a constituirii și/sau a regularizării provizioanelor specifice de risc de credit băncile au obligația să dispună de metode adecvate de organizare a informației și de proceduri care să le permită:

a) izolarea din soldul fiecărui cont dintre cele prevăzute la art. 1 lit. e) și f) (conturi ale operațiunilor de *credit* și *plasament*) a unui extras care:

1 — să păstreze un element informațional de identificare a documentului justificativ al operațiunii de *credit* sau *plasament* în urma căreia a fost înregistrată suma extrasă, pe baza căruia să fie posibilă selectarea tuturor extraselor aferente operațiunii respective și prin intermediul căruia să poată fi regăsită și păstrată temporar, la nivelul extrasului, valoarea determinată a următoarei caracteristici aferente operațiunii respective de *credit* sau *plasament*:

1.1. atribut care să indice dacă au fost/nu au fost inițiate proceduri judiciare față de contractul de *credit* sau *plasament*;

2. să păstreze valori determinate pentru caracteristicile necesare (sau pe baza cărora se determină cele necesare) pentru încadrarea într-o categorie de risc de credit, respectiv pentru:

2.1. caracteristicile, dintre cele prevăzute la art. 2 lit. a), aplicabile în cazul operațiunilor de *credit* sau *plasament* (respectiv cele prevăzute pentru categoria „alte creanțe“), cu respectarea următoarelor precizări:

2.1.1. valorile determinate ale caracteristicilor aferente *entității de risc*, prevăzute la art. 2 lit. a) pct. 1*) a doua liniuță, nu vor fi păstrate permanent la nivelul extrasului (vor fi doar regăsite prin intermediul codului *entității de risc* și păstrate temporar în vederea încadrării într-o categorie de risc de credit);

2.1.2. valoarea caracteristicii prevăzute la art. 2 lit. a) pct. 1.3 va fi determinată, în funcție de data scadenței de la pct. 2.1, ori de câte ori este necesară încadrarea într-o categorie de risc de credit;

2.1.3. valoarea caracteristicii de echivalență prevăzute la art. 2 lit. a) pct. 1.6 va fi determinată, de asemenea, ori de câte ori este necesară încadrarea într-o categorie de risc de credit;

3. să păstreze temporar valori determinate ale următoarelor caracteristici, necesare în vederea efectuării operațiunii de clasificare:

3.1. caracteristici aferente *entității de risc* [acestea vor fi adăugate inițial caracteristicilor *entității de risc*, prevăzute la art. 2 lit. a) pct. 1*) liniuța a doua, iar în această etapă, vor fi doar regăsite prin intermediul codului *entității de risc* și păstrate temporar la nivelul extrasului, în vederea efectuării operațiunii de clasificare];

3.1.1. sectorul de activitate (bancar/nebancar);

3.1.2. atribut care să indice dacă au fost/nu au fost inițiate proceduri judiciare față de *entitatea de risc*;

4. să păstreze temporar simbolul contului din cadrul căruia este izolată suma extrasă, precum și:

4.1. valoarea determinată a caracteristicii care indică din ce grupă face parte contul respectiv: conturi bilanțiere reprezentând *principall*/conturi bilanțiere reprezentând *dobândă*/conturi din afara bilanțului, reprezentând *principal*;

5. să păstreze elementul informațional care permite izolarea, din cadrul contului, a sumei extrase (de exemplu: numărul de ordine al unei rate aferente unui credit etc.);

6. să păstreze temporar gradul de risc de transformare în credit, determinat, în cazul în care suma este extrasă dintr-un cont de activ din afara bilanțului, prin aplicarea în mod corespunzător a prevederilor art. 3 lit. g) din Normele Băncii Naționale a României nr. 8/1999 (sumele aferente elementelor de activ din afara bilanțului, rezultate în urma operațiunilor de *credit*, extrase din conturile de înregistrare a angajamentelor de finanțare, vor avea gradul de risc de transformare în credit 100%, iar cele extrase din conturile de înregistrare a angajamentelor de garanție vor avea gradul de risc de transformare în credit 50%);

*) A se vedea explicația de la asterixul din pag. 6.

7. să păstreze temporar gradul de risc de credit de ultim rang — grad de risc de credit stabilit prin interpretarea criteriilor prezentate în anexa nr. 1a) la Normele Băncii Naționale a României nr. 8/1999, luând în considerare doar caracteristicile prevăzute în cazul operațiunilor de *credit* sau *plasament* la pct. 2. Practic stabilirea gradului de risc de credit de ultim rang se realizează prin compararea caracteristicilor necesare pentru încadrarea într-o categorie de risc de credit (dintre cele prevăzute la pct. 2) cu fiecare dintre înregistrările tabelului din anexa nr. 1, până la întâlnirea unei înregistrări echivalente și preluarea gradului de risc de credit aferent acesteia;

8. să păstreze temporar rubrici în vederea înregistrării *expunerilor elementare* (fiecare dintre sumele aferente celor 4 grade de risc de credit — 0%, 20%, 50% și 100%);

9. să păstreze temporar suma extrasă în rubrica corespunzătoare gradului de risc de credit de ultim rang;

10. să păstreze temporar un atribut care să indice serviciul datoriei — acest atribut va fi calculat în funcție de data scadenței prevăzute la pct. 2.1, astfel: în cazul în care data scadenței este mai mică decât data calendaristică aferentă operațiunii de clasificare, serviciul datoriei va avea o valoare egală cu numărul de zile calendaristice scurse de la data scadenței, altfel, va avea valoarea zero (serviciul datoriei va avea valoarea zero în cazul angajamentelor de finanțare, angajamentelor de garanție, angajamentelor de finanțare și de garanție îndoielnice, al creanțelor curente și atașate, inclusiv în cazul în care acestea sunt înregistrate la creanțe îndoielnice, al creanțelor atașate creanțelor restante și îndoielnice);

11. să păstreze temporar o rubrică de calcul;

Notă: Avându-se în vedere necesitatea regularizării provizioanelor specifice de risc de credit înregistrate anterior operațiunii de clasificare curente, există situații în care este necesară menținerea unor extrase cu valoare zero (de exemplu, în cazul unei creanțe pentru care au fost constituite provizioane specifice de risc de credit și care a fost achitată în perioada scursă între operațiunile de clasificare).

În acest context sunt de menționat și situațiile apărute pe seama transferării dintr-un cont în altul a unei sume pentru care au fost înregistrate provizioane specifice de risc de credit. În acest sens, în măsura în care este posibil, în cazul în care suma respectivă este transferată integral, vor fi actualizate informațiile care permit asocierea provizioanelor specifice de risc de credit cu suma transferată, iar în cazul în care este transferată numai o parte din suma respectivă vor fi determinate nivelurile provizioanelor specifice de risc de credit aferente fiecăreia dintre sumele rezultate, cea rămasă și cea transferată, iar informațiile care permit asocierea provizioanelor specifice de risc de credit cu suma transferată vor fi actualizate. Altfel, pentru a fi evitată situația în care provizioanele specifice de risc de credit înregistrate rămân fără obiect, pentru primul caz menționat anterior va fi menținut un extras ce va avea valoarea zero. De exemplu, în cazul transferării integrale la creanțe restante a unei creanțe curente pentru care au fost înregistrate provizioane specifice de risc de credit se va menține un extras cu valoare zero, urmând ca, în cadrul operațiunii de regularizare a provizioanelor specifice de risc de credit, nivelul acestora să fie adus la nivelul necesarului (respectiv, la valoarea zero); totodată pentru suma transferată se vor constitui provizioane specifice de risc de credit până la concurența nivelului necesar;

b) selectarea, din cadrul conturilor de activ bilanțiere prevăzute la art. 1 lit. e) pct. 2 și la art. 1 lit. f) pct. 1, a tuturor extraselor al căror element informațional de identificare a documentului justificativ al operațiunii, prevăzut la lit. a) pct. 1, este comun;

c) selectarea, din cadrul conturilor de activ bilanțiere [prevăzute la art. 1 lit. e) pct. 2 și la art. 1 lit. f) pct. 1] și al celor de activ din afara bilanțului [prevăzute la art. 1 lit. e) pct. 1] a tuturor extraselor al căror element informațional de identificare a documentului justificativ al operațiunii, prevăzut la lit. a) pct. 1, este comun;

d) izolarea din soldul fiecărui cont dintre cele prevăzute la art. 1 lit. g) alin. 2 (conturi aferente garanțiilor primite) a unui extras, care:

1. să păstreze un element informațional de identificare a documentului justificativ aferent *operațiunii de acceptare de garanții* în urma căreia a fost înregistrată suma extrasă;

2. să păstreze valori determinate pentru caracteristicile necesare (sau pe baza cărora se determină cele necesare) pentru încadrarea într-o categorie de risc de credit a părții garantate a elementului/elementelor de activ din bilanț sau din afara bilanțului, respectiv pentru caracteristicile prevăzute la art. 2 lit. b), cu respectarea următoarelor precizări:

2.1. valorile determinate ale caracteristicilor aferente *entității de risc potențiale*, prevăzute la art. 2 lit. b) pct. 1*) prima liniuță, nu vor fi păstrate permanent la nivelul extrasului (vor fi doar regăsite prin intermediul codului *entității de risc potențiale* și păstrate, temporar, în vederea încadrării într-o categorie de risc de credit);

3. să păstreze elementul informațional care permite izolarea din cadrul contului a sumei extrase;

4. să păstreze valori determinate pentru următoarele caracteristici care indică dacă, prin garanția respectivă:

4.1. sunt/nu sunt garantate sumele evidențiate în conturi bilanțiere reprezentând *principal* aferent *creditului* garantat;

4.2. sunt/nu sunt garantate sumele evidențiate în conturi din afara bilanțului, reprezentând *principal* aferent *creditului* garantat;

4.3. sunt/nu sunt garantate sumele reprezentând dobânzi aferente *creditului* garantat;

e) asigurarea, prin intermediul unei table de corespondențe, a legăturilor dintre elementele informaționale de identificare ale documentelor justificative aferente operațiunilor de *credit*, pe de o parte, și elementele informaționale de identificare ale documentelor justificative aferente *operațiunilor de acceptare de garanții*, pe de altă parte, astfel încât să poată fi efectuate următoarele selecții:

1. pentru un element informațional de identificare a documentului justificativ aferent unei operațiuni de *credit*:

1.1. toate elementele informaționale de identificare ale documentelor justificative aferente *operațiunilor de acceptare de garanții* care garantează operațiunea de *credit* prevăzută la pct. 1;

2. pentru un element informațional de identificare a documentului justificativ aferent unei *operațiuni de acceptare de garanții*:

2.1. toate elementele informaționale de identificare ale documentelor justificative aferente operațiunilor de *credit* garantate prin *operațiunea de acceptare de garanții* prevăzută la pct. 2;

f) efectuarea în cadrul selecției prevăzute la lit. e) pct. 2 a următoarelor operațiuni:

1. selectarea tuturor extraselor al căror element informațional de identificare a documentului justificativ aferent *operațiunii de acceptare de garanții* prevăzut la lit. e) pct. 2 este comun, din cadrul conturilor de pasiv bilanțiere [prevăzute la art. 1 lit. g) alin. 2 pct. 1.1], al conturilor de pasiv din afara bilanțului [prevăzute la art. 1 lit. g) alin. 2 pct. 1.2] și al contului de evidență tehnico-operativă [prevăzut la art. 1 lit. g) alin. 2 pct. 2.1];

2. selectarea unui extras, dintre cele prevăzute la pct. 1, iar în cadrul acestuia:

2.1. selectarea unui element informațional de identificare a documentului justificativ aferent unei operațiuni de *credit*, dintre cele prevăzute la lit. e) pct. 2.1, iar în cadrul acestuia:

2.1.1. selectarea tuturor extraselor al căror element informațional prevăzut la pct. 2.1 este comun, din cadrul conturilor de activ bilanțiere [prevăzute la art. 1 lit. e) pct. 2 și la art. 1 lit. f) pct. 1] și al conturilor de activ din afara bilanțului [prevăzute la art. 1 lit. e) pct. 1];

2.1.2. selectarea, dintre extrasele prevăzute la pct. 2.1.1, a celor garantate [prin realizarea corespondenței dintre valorile caracteristicilor prevăzute la lit. d) pct. 4.1, 4.2 și 4.3, aferente extrasului de la pct. 2, și valoarea caracteristicii prevăzute la lit. a) pct. 4.1, aferentă fiecărui extras prevăzut la pct. 2.1.1];

2.1.3. totalizarea extraselor selectate la pct. 2.1.2 și reținerea sumei obținute;

2.2. reluarea operațiunilor prevăzute la pct. 2.1 pentru fiecare dintre elementele informaționale de identificare ale documentelor justificative aferente operațiunilor de *credit* prevăzute la lit. e) pct. 2.1 (mai puțin pentru elementul informațional deja selectat);

2.3. obținerea unui total general din sumele prevăzute la pct. 2.1.3;

2.4. reluarea operațiunii prevăzute la pct. 2.1;

2.4.1. reluarea operațiunii prevăzute la pct. 2.1.1;

2.4.2. reluarea operațiunii prevăzute la pct. 2.1.2;

2.4.3. selectarea unui extras, dintre cele prevăzute la pct. 2.4.2, iar în cadrul acestuia:

2.4.3.1. calcularea ponderii în totalul general obținut la pct. 2.3, aplicarea acesteia asupra sumei aferente extrasului prevăzut la pct. 2 și reținerea sumei rezultate în rubrica temporară de calcul [prevăzută pentru extrasul în cauză la lit. a) pct. 11];

2.4.3.2. determinarea, unde este cazul, a valorii pentru caracteristica de echivalență prevăzută la art. 2 lit. c) pct. 1.4;

2.4.3.3. determinarea gradului de risc de credit final — grad de risc de credit aferent părții garantate a elementului de activ din bilanț sau din afara bilanțului, stabilit prin interpretarea criteriilor prezentate în anexa nr. 1a) la Normele Băncii Naționale a României nr. 8/1999, luându-se în considerare doar acele criterii care se referă la elemente de activ din bilanț sau din afara bilanțului, garantate. Practic stabilirea gradului de risc de credit final se realizează prin compararea caracteristicilor necesare pentru încadrarea într-o categorie de risc de credit aferentă extrasului de la

pct. 2.4.3 [prevăzute pentru acesta la lit. a) pct. 2], la care se adaugă cele aferente extrasului de la pct. 2 [prevăzute pentru acesta la lit. d) pct. 2], cu fiecare dintre înregistrările tabelului din anexa nr. 1, până la întâlnirea unei înregistrări echivalente și preluarea gradului de risc de credit aferent acesteia;

2.4.3.4. compararea gradului de risc de credit final cu gradul de risc de credit al rubricii „Grad de risc 100%”, iar:

— în cazul în care acesta este mai mic:

2.4.3.4.1. determinarea sumei celei mai mici dintre suma înregistrată în rubrica temporară de calcul și suma înregistrată în rubrica „Grad de risc 100%”;

2.4.3.4.2. adăugarea sumei obținute la pct. 2.4.3.4.1 la rubrica al cărei grad de risc de credit este echivalent cu gradul de risc de credit final;

2.4.3.4.3. diminuarea sumei înregistrate în rubrica temporară de calcul și a sumei înregistrate în rubrica „Grad de risc 100%” cu suma obținută la pct. 2.4.3.4.1;

— altfel:

2.4.3.4.1. neexecutarea etapei prevăzute la pct. 2.4.3.5;

2.4.3.5. reluarea etapelor prevăzute la pct. 2.4.3.4, înlocuind rubrica „Grad de risc 100%”, pe rând, cu rubricile „Grad de risc 50%”, „Grad de risc 20%” și „Grad de risc 0%”;

2.4.4. reluarea operațiunilor prevăzute la pct. 2.4.3 pentru fiecare dintre extrasele selectate la pct. 2.4.2 (mai puțin pentru extrasul deja selectat);

2.5. reluarea operațiunilor prevăzute la pct. 2.4 pentru fiecare dintre elementele informaționale de identificare ale documentelor justificative aferente operațiunilor de *credit*, prevăzute la lit. e) pct. 2.1 (mai puțin pentru elementul informațional deja selectat);

3. reluarea operațiunilor prevăzute la pct. 2 pentru fiecare dintre extrasele selectate la pct. 1 (mai puțin pentru extrasul deja selectat);

g) selectarea, din cadrul conturilor de activ bilanțiere [prevăzute la art. 1 lit. e) pct. 2 și la art. 1 lit. f) pct. 1] și al celor de activ din afara bilanțului [prevăzute la art. 1 lit. e) pct. 1], a tuturor extraselor pentru care valoarea codului *entității de risc*, prevăzută la lit. a) în cadrul pct. 2.1, este comună, iar în cadrul acestei selecții:

1. încadrarea într-o anumită categorie de clasificare*) pe baza valorii caracteristicii privind sectorul de activitate al *entității de risc* (bancar/nebancar), prevăzută la lit. a) pct. 3.1.1, și a următoarelor criterii aplicate simultan:

1.1. cel mai slab serviciu al datoriei;

1.2. inițierea de proceduri judiciare stabilită pe baza a cel puțin unuia dintre următoarele elemente:

1.2.1. existența a cel puțin unui extras la care atributul prevăzut la lit. a) pct. 1.1 să indice dacă au fost/nu au fost inițiate proceduri judiciare față de contractul de *credit* sau *plasament*;

1.2.2. valoarea caracteristicii prevăzute la lit. a) pct. 3.1.2 indică inițierea de proceduri judiciare față de *entitatea de risc*;

*) În vederea optimizării metodologiei se va realiza direct încadrarea globală a tuturor extraselor selectate, fără a se mai stabili categorii individuale de clasificare.

2. atașarea categoriei de clasificare tuturor extraselor selectate;

3. selectarea tuturor extraselor din cadrul conturilor bilanțiere de activ, iar la fiecare dintre extrasele selectate:

3.1. atașarea coeficientului de provizionare corespunzător, conform tabelului nr. 3 din anexa la Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 2/2000;

h) izolarea din soldul fiecărui cont dintre cele prevăzute la art. 1 lit. h) (conturi de provizioane specifice de risc de credit) a unui extras care să păstreze:

1. elementul informațional de legătură, comun extraselor selectate la lit. b) [prevăzut pentru acestea la lit. a) pct. 1];

2. simbolul contului aferent extrasului rectificat [prevăzut pentru acesta la lit. a) pct. 4];

3. elementele informaționale care permit izolarea extrasului rectificat din cadrul contului în care este înregistrat [prevăzute pentru acesta la lit. a) pct. 5];

i) selectarea, din cadrul conturilor de activ bilanțiere [prevăzute la art. 1 lit. e) pct. 2 și la art. 1 lit. f) pct. 1] și al celor de pasiv rectificative [prevăzute la art. 1 lit. h)], a tuturor extraselor al căror element informațional de legătură, prevăzut la lit. a) pct. 1, este comun, iar în cadrul acestei selecții:

1. selectarea tuturor extraselor din cadrul conturilor de activ bilanțiere;

2. selectarea tuturor extraselor din cadrul conturilor de pasiv rectificative și atașarea de rubrici pentru cele 4 grade de risc de credit (0%, 20%, 50%, 100%), precum și a unei rubrici temporare de calcul;

3. selectarea unui extras dintre cele prevăzute la pct. 1, iar în cadrul acestuia:

3.1. stabilirea necesarului de provizionat, prin:

3.1.1. utilizarea, ca bază de calcul, a *expunerii ajustate* [suma obținută prin totalizarea *expunerilor elementare*, înregistrate în cadrul rubricilor aferente gradelor de risc de credit ca urmare a parcurgerii etapelor prevăzute la lit. f), ponderate în funcție de gradul lor de risc de credit], în cazul următoarelor categorii de clasificare: „standard”, „în observație”, „substandard” și „îndoielnic”;

3.1.2. utilizarea, ca bază de calcul, a *expunerii neajustate* [suma obținută prin totalizarea *expunerilor elementare*, înregistrate în cadrul rubricilor aferente gradelor de risc de credit ca urmare a parcurgerii etapelor prevăzute la lit. f), neponderate în funcție de gradul lor de risc de credit], în cazul categoriei de clasificare „pierdere”;

3.2. selectarea unui extras, dintre cele prevăzute la pct. 2, pentru care elementele prevăzute la lit. h) pct. 2 și 3 sunt identice cu cele prevăzute, pentru extrasul de la pct. 3, la lit. a) pct. 4 și 5, iar în cazul în care:

3.2.1. există un astfel de extras:

3.2.1.1. determinarea diferenței de regularizat, prin compararea necesarului de provizionat (prevăzut la pct. 3.1) cu nivelul existent, și, în consecință:

— în cazul în care suma necesarului de provizionat este mai mare decât suma existentă, determinarea diferenței ce urmează să fie provizionată, prin includere pe cheltuieli;

— în cazul în care suma existentă este mai mare decât suma necesarului de provizionat, determinarea diferenței ce urmează să fie reluată pe venituri;

3.2.1.2. regularizarea sumei extrase, prin modificarea acesteia cu diferența pozitivă sau negativă, după caz, determinată la pct. 3.2.1.1;

3.2.1.3. preluarea în rubrica temporară de calcul a sumei rezultate în urma regularizării;

3.2.1.4. aplicarea prevederilor pct. 3.3;

3.2.2. nu există un astfel de extras:

3.2.2.1. crearea unei înregistrări care să conțină următoarele informații:

— elementul informațional de legătură, comun extraselor selectate potrivit lit. i);

— simbolul contului de origine al extrasului prevăzut la pct. 3;

— elementele informaționale care au permis izolarea extrasului prevăzut la pct. 3 din cadrul contului său de origine;

— suma ce urmează să fie inclusă pe cheltuieli în vederea constituirii provizionului specific de risc de credit, prin preluarea necesarului de provizionat (prevăzut la pct. 3.1);

3.2.2.2. atașarea de rubrici pentru cele 4 grade de risc de credit (0%, 20%, 50%, 100%) la înregistrarea creată, precum și o rubrică temporară de calcul;

3.2.2.3. preluarea în rubrica temporară de calcul a sumei prevăzute la pct. 3.2.2.1 liniuța a patra;

3.2.2.4. aplicarea prevederilor pct. 3.3;

3.3. aplicarea prevederilor art. 3 lit. f) din Normele Băncii Naționale a României nr. 8/1999, prin parcurgerea următoarelor etape:

3.3.1. compararea sumei preluate în rubrica temporară de calcul cu *expunerea elementară* evidențiată la rubrica „Grad de risc 100%” a extrasului prevăzut la pct. 3, și, în consecință:

— în cazul în care suma preluată în rubrica temporară de calcul este mai mică sau egală, evidențierea acestei sume la rubrica „Grad de risc 100%” aferentă provizionului specific de risc de credit și neexecutarea etapei prevăzute la pct. 3.3.2;

— în cazul în care *expunerea elementară* evidențiată la rubrica „Grad de risc 100%” a extrasului prevăzut la pct. 3 este mai mică, evidențierea acestei sume la rubrica „Grad de risc 100%”, aferentă provizionului specific de risc de credit și, concomitent, scăderea acesteia din suma preluată în rubrica temporară de calcul;

3.3.2. reluarea etapei prevăzute la pct. 3.3.1 pentru fiecare dintre rubricile „Grad de risc 50%”, „Grad de risc 20%” și „Grad de risc 0%”;

4. reluarea operațiunilor prevăzute la pct. 3 pentru fiecare dintre extrasele selectate la pct. 1 (mai puțin pentru extrasul deja selectat);

j) selectarea, în cadrul fiecăruia dintre conturile elementelor de activ din bilanț [prevăzute la art. 1 lit. e) pct. 2, la art. 1 lit. f) pct. 1], conturile elementelor de activ din afara bilanțului [prevăzute la art. 1 lit. e) pct. 1] și conturile elementelor de pasiv rectificative [prevăzute la art. 1 lit. h)], a tuturor extraselor care au în comun același cod al *entității de risc*, precum și același grad de risc de transformare în credit (în cazul elementelor de activ din afara bilanțului) și totalizarea *expunerilor elementare* în cadrul fiecăreia dintre rubricile aferente gradelor de risc de credit, în vederea obținerii evidențelor extracontabile prevăzute la art. 2 lit. b) pct. 1 (pentru conturile de activ reprezentând *credite* și *plasamente* și pentru cele de pasiv rectificative aferente acestora) și, respectiv, pct. 2 (pentru conturile pe activ în afara

bilanțului reprezentând *credite*) din Normele Băncii Naționale a României nr. 8/1999.

Art. 4. — Băncile au obligația să dispună de metode adecvate de organizare și conservare a informației, precum și de proceduri care să permită verificarea respectării obligațiilor prevăzute la art. 3, respectiv verificarea datelor primare, precum și a modului de prelucrare a acestora, care au stat la baza clasificării *creditelor* și *plasamentelor*, a constituirii și/sau a regularizării provizioanelor specifice de risc de credit, pentru fiecare închidere contabilă.

Art. 5. — Băncile vor constitui lunar provizioane specifice de risc de credit, prin includerea pe cheltuielile lunii pentru care se face raportarea a sumelor determinate potrivit art. 3 lit. i) pct. 3.2.2.1 liniuța a 4-a, în cazul în care acestea există.

Art. 6. — Băncile vor regulariza lunar nivelul provizioanelor specifice de risc de credit, astfel:

— prin includerea sumelor determinate potrivit art. 3 lit. i) pct. 3.2.1.1 prima liniuță pe cheltuielile lunii pentru care se face raportarea;

— prin reluarea sumelor determinate potrivit art. 3 lit. i) pct. 3.2.1.1 liniuța a doua pe veniturile lunii pentru care se face raportarea.

Art. 7. — Băncile pot include pe cheltuieli provizioane specifice de risc de credit și pentru alte categorii de active decât cele prevăzute la art. 1 lit. e) și f), în condițiile în care dispun de norme interne care respectă următoarele principii:

— activele se încadrează, în funcție de criteriul/criteriile avut/avute în vedere, în categorii de clasificare pentru care se stabilesc coeficienți de provizionare, ai căror număr și, respectiv, nivel depind de modul în care banca consideră să reducă impactul realizării riscului de credit asupra situației economico-financiare a băncii. În cadrul categoriilor de clasificare va fi prevăzută categoria „pierdere” al cărei coeficient de provizionare va fi „1” (sau 100%);

— necesarul de provizioane specifice de risc de credit pentru un element de activ se stabilește în funcție de riscul de credit al acestuia, respectiv utilizându-se ca bază de calcul:

— *expunerea neajustată* — în cazul categoriei de clasificare „pierdere”;

— *expunerea ajustată* — în cazul altor categorii de clasificare prevăzute;

— la determinarea *expunerilor elementare* garanțiile comune se distribuie proporțional între elementele de activ garantate;

— constituirea și/sau regularizarea provizioanelor specifice de risc de credit se realizează utilizându-se moneda de exprimare a activului pe care îl corectează;

— utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit se realizează numai în cazul în care sumele pe care le rectifică se scot în afara bilanțului. În cazul activelor reprezentând categorii de credite sau plasamente, altele decât cele reglementate prin prezentele norme metodologice, se

procedează la scoaterea în afara bilanțului a sumelor aferente unui credit sau plasament în condițiile respectării prevederilor art. 12 și 13 din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 2/2000.

Art. 8. — Băncile vor raporta Băncii Naționale a României — Direcția supraveghere:

1. situația clasificării *creditelor*, precum și a necesarului de provizioane specifice de risc de credit, prin intermediul formularului prevăzut în anexa nr. 2 la prezentele norme metodologice;

2. situația clasificării *plasamentelor* la bănci și a necesarului de provizioane specifice de risc de credit, prin intermediul formularului prevăzut în anexa nr. 3 la prezentele norme metodologice.

Formularele de raportare se vor completa avându-se în vedere următoarele:

— vor cuprinde ansamblul teritoriului național și toate subunitățile din străinătate ale băncii — la nivelul global al băncii „G”;

— vor cuprinde toate operațiunile, în toate monedele, evaluate în contravaloare lei.

Formularele vor fi transmise lunar Băncii Naționale a României — Direcția supraveghere, în termen de 10 zile de la sfârșitul lunii pentru care se face raportarea.

CAPITOLUL IV

Dispoziții tranzitorii

Art. 9. — La închiderea contabilă a lunii în care prezentele norme metodologice intră în vigoare provizioanele specifice de risc de credit existente în sold vor fi reluate integral pe venituri, indiferent dacă constituirea și/sau regularizarea acestora a fost impusă ori permisă prin reglementări sau a fost efectuată pe baza unor decizii sau norme interne. Concomitent băncile vor înregistra în contabilitate provizioanele specifice de risc de credit constituite potrivit prevederilor prezentelor norme metodologice, precum și pe baza normelor interne prevăzute la art. 7.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art. 10. — Formularele de raportare prevăzute la art. 8 pct. 1 și 2 din prezentele norme metodologice se întocmesc pe baza datelor înscrise în evidența contabilă, prelucrate potrivit prevederilor prezentelor norme, și se semnează de către conducătorul băncii și de către șeful compartimentului financiar-contabil sau de persoanele împuternicite în acest scop.

Art. 11. — Nerespectarea prezentelor norme metodologice atrage aplicarea sancțiunilor și/sau a măsurilor prevăzute la art. 69 și, respectiv, la art. 70 din Legea nr. 58/1998.

Art. 12. — Prezentele norme metodologice vor intra în vigoare pe data de 1 octombrie 2000.

GUVERNATORUL BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI,

EMIL IOTA GHIZARI

București, 7 aprilie 2000.

Nr. 2.

SISTEMATIZAREA
criteriilor de încadrare a elementelor de activ în categorii de risc de credit

Caracteristici prevăzute la:	Gradul de risc de credit												
	art. 2 lit. a) pct. 1	art. 2 lit. a) pct. 1.1	art. 2 lit. a) pct. 1.2	art. 2 lit. a) pct. 1.3	art. 2 lit. a) pct. 1.4	art. 2 lit. a) pct. 1.5	art. 2 lit. a) pct. 1.6	art. 2 lit. b) pct. 1	art. 2 lit. b) pct. 1.1	art. 2 lit. b) pct. 1.2	art. 2 lit. b) pct. 1.3	art. 2 lit. b) pct. 1.4	art. 2 lit. b) pct. 1.5
A	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
0%	numerar	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
0%	valori din aur, metale și pietre prețioase	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
0%	alte creanțe	Da	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
0%	alte active	Da	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
0%	alte creanțe	Nu	X	Administrația Româniea centrală	X	România	X	X	X	X	X	X	X
0%	alte creanțe	Nu	X	Administrația centrală	X	țară din categoria A	X	X	X	X	X	X	X
0%	alte creanțe	Nu	X	Administrația centrală	X	țară din categoria B	Da	X	X	X	X	X	X
0%	alte creanțe	Nu	X	Banca centrală	X	România	X	X	X	X	X	X	X
0%	alte creanțe	Nu	X	Banca centrală	X	țară din categoria A	X	X	X	X	X	X	X
0%	alte creanțe	Nu	X	Banca centrală	X	țară din categoria A	X	X	X	X	X	X	X
0%	alte creanțe	Nu	X	Banca centrală	X	țară din categoria B	Da	X	X	X	X	X	X
0%	alte creanțe	Nu	X	Comunitatea Europeană	X	X	X	X	X	X	X	X	X
0%	alte creanțe	Nu	X	X	X	X	X	garanții personale	Administrația centrală	România	Da	X	X
0%	alte creanțe	Nu	X	X	X	X	X	garanții personale	Administrația centrală	țară din categoria A	Da	X	X
0%	alte creanțe	Nu	X	X	X	X	X	garanții personale	Administrația centrală	țară din categoria B	Da	Da	X
0%	alte creanțe	Nu	X	X	X	X	X	garanții personale	Banca centrală	România	Da	X	X
0%	alte creanțe	Nu	X	X	X	X	X	garanții personale	Banca centrală	țară din categoria A	Da	X	X
0%	alte creanțe	Nu	X	X	X	X	X	garanții personale	Banca centrală	țară din categoria A	Da	X	X
0%	alte creanțe	Nu	X	X	X	X	X	garanții personale	Banca centrală	țară din categoria B	Da	Da	X
0%	alte creanțe	Nu	X	X	X	X	X	garanții personale	Comunitatea Europeană	X	Da	X	X
0%	alte creanțe	Nu	X	X	X	X	X	garanții personale	Administrația centrală	România	X	X	X
0%	alte creanțe	Nu	X	X	X	X	X	titluri	Administrația centrală	țară din categoria A	X	X	X

- IV. Credite acordate băncilor pentru care nu se constituie provizioane specifice de risc de credit
18. Standard
 19. Substandard
 20. Îndoielnic
 21. Pierdere
22. Total (rd. 18—rd. 21)

23. TOTAL (rd. 6+rd. 12+rd. 17+rd. 22)

*) col. 10 = col. 6 (pentru rd. 5, rd. 16)
 col. 10 = col. 8 (pentru rd. 1—rd. 4, rd. 13—rd.15)
 **) col. 11 = col. 7 (pentru rd. 5—rd.16)
 col. 11 = col. 9 (pentru rd. 1—rd.4, rd. 13—rd.15)

CONDUcăTORUL BĂNCII,

 (numele, prenumele, semnătura)

CONDUcăTORUL COMPARTIMENTULUI
 FINANCIAR-CONTABIL,

 (numele, prenumele, semnătura)

Întocmit de:
 Numele și prenumele:
 Telefon/interior:

ANEXA Nr. 3

SITUAȚIA

clasificării plasamentelor, precum și a necesarului de provizioane specifice de risc de credit la data de [/......]

Denumirea băncii:

— mii lei —

Nr. crt.	Categoria de clasificare	Expuneri neajustate din		Expuneri ajustate din		Coeficient	Provizioane specifice de risc de credit calculate la			Provizioane specifice de risc de credit necesare pentru		
		dobândă		dobândă			dobândă					
		principal	dobândă	principal	dobândă		principal	dobândă	dobândă			
A	B	1	2	3	4	5	6=1x5	7=2x5	8=3x5	9=4x5	10*)	11**)
1.	Standard					0						
2.	Substandard					0,2						
3.	Îndoielnic					0,5						
4.	Pierdere					1						
5.	Total (rd. 1—rd. 4)					X						

*) col. 10 = col. 6 (pentru rd. 4)
 col. 10 = col. 8 (pentru rd. 1—3)
 **) col. 11 = col. 7 (pentru rd. 4)
 col. 11 = col. 9 (pentru rd. 1—3)

CONDUcăTORUL BĂNCII,

 (numele, prenumele, semnătura)

CONDUcăTORUL COMPARTIMENTULUI
 FINANCIAR-CONTABIL,

 (numele, prenumele, semnătura)

Întocmit de:
 Numele și prenumele:
 Telefon/interior:

REGIA AUTONOMĂ „MONITORUL OFICIAL“

Palatul Parlamentului, str. Izvor nr. 2—4, sectorul 5, București

Tel.: 402.21.76; 402.21.77 Fax: 312.47.03

E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro Internet: www.monitoruloficial.ro

Serviciul de relații cu publicul și agenții economici

șos. Panduri nr. 1, bl. P33, parter, sectorul 5, București Tel. 411.58.33

Cont nr. 2511.1-12.1/ROL B.C.R. — S.A., Sucursala „Unirea“ București

Regia Autonomă „Monitorul Oficial“ vă pune la dispoziție acest material informativ pentru o mai bună cunoaștere a datelor necesare pentru publicarea în Partea a III-a a Monitorului Oficial al României a anunțurilor de pierdere a actelor.

Cererile care conțin toate datele necesare pentru publicarea acestor anunțuri pot fi depuse direct la sediul nostru din **București, șos Panduri nr. 1, bl. P33, parter, sectorul 5** sau pot fi expediate pe adresa **Palatul Parlamentului, str. Izvor nr. 2—4, sectorul 5, București**.

Cererea trebuie să fie însoțită de **chitanța poștală în original**, în valoare de **48.600 lei per act declarat pierdut**, sumă ce va fi **achitată în contul Regiei Autonome „Monitorul Oficial“** menționat mai sus.

DATELE

necesare pentru publicarea anunțului, pe tipuri de acte declarate pierdute

I. **Pașaport** — numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; seria și numărul pașaportului; data eliberării; organul emitent (datele se obțin de la Serviciul pașapoarte).

II. **Permis de conducere** — numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; categoria vehiculului (A, B, C, D sau E); seria și numărul permisului; anul eliberării; organul emitent (datele se confirmă de organul de poliție emitent).

III. **Certificat de înmatriculare** — numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; numărul de înmatriculare a autovehiculului; data eliberării; organul emitent (datele se confirmă de organul de poliție emitent).

IV. **Livret militar** — numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; seria și numărul livretului; data eliberării; organul emitent; numele pe care a fost eliberat (datele se obțin de la organul emitent).

V. **Carnet de muncă** — numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; seria și numărul actului; data eliberării; denumirea organului emitent la data eliberării actului; numele pe care a fost eliberat (datele se obțin de la organul emitent sau de la ultimul loc de muncă).

VI. **Diplomă de studii** — numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; felul, seria și numărul actului; data eliberării; organul emitent, cu denumirea la data eliberării (datele se obțin de la instituția care a eliberat actul).

VII. **Titlu de proprietate** — numele, prenumele și inițiala prenumelui tatălui; adresa solicitantului; numărul titlului; data eliberării; comisia care l-a eliberat.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, str. Izvor nr. 2—4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea“ București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, telefon 411.58.33.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro
